

CVIČEBNÍ LISTY

Příloha „Vojenských rozhledů“.

ROČNÍK XIII.

Redaktoři: Brig. generál Jiří Birula a
podplukovník gšt. František Pohunek.

ČÍSLO 9.

Esve:

Divise jde do střetného boje.

(Dokončení.)

3. Celkový závěr z terénu.

a) Zabezpečíme si přechod Jizery.

b) Stanovíme si k splnění jednotlivých částí úkolu 4 postupné cíle.

c) V západní části potřebujeme 2 skupiny, jednu na Kopaninu, jednu na Hodkovice, Javorník; kromě toho zálohu, která by buď manévrovala od Kopaniny severní svahy Ještědského pohoří nebo zasáhla na východ. Skupina na Hodkovice (směr 1) musí být dostatečně silná, aby sama byla s to splnit úkol: čelně útočit na přechody přes Ještědské pohoří a chránit 3. divisi — náš styk s armádou.

(Při silném tlaku nepřítele do kotliny hodkovické nemůžeme tam od východu rychle zasáhnout, poněvadž všechny pohyby jsou pod přímým pozorováním nepřítele a mohou být postřelovány.)

Skupina východní (směr 3) musí být tak silná, aby mohla sama chránit bok divise, vzít Dalešický vrch a ovládnout přechody přes pohoří Černá studnice. Naopak musí pomáhat při ovládnutí Kopaninou. Dále musí být s to bránit se sama i proti velké přesile (excentrický směr), podle okolností ofensivně postupovat proti nepřátelskému křídlu.

4. Východní skupinu zbavíme starosti o křídlo utvořením bočného voje, který bude mít za úkol ochranu boku (ofensivně i defensivně) a přezvědy.

III. Nepřítel.

1. O nepříteli víme, že asi jedna vyšší jednotka byla 1./7. večer v prostoru Chrástavy. Tím jsou vyčerpány zprávy o jeho síle, složení a o jeho dosavadní činnosti. Je toho velmi málo; avšak nedostatek zpráv je právě pro střetný boj charakteristický.

2. O jeho budoucí činnosti (úmyslu) můžeme předpokládati, že postoupí kuloárem libereckým ve směru na Hodkovice, a to již 2./7. ráno.

a) Postup ve směru na Hodkovice je pravděpodobný. Směry nepřátelského postupu odpovídají v celku našim postupovým směrům, neboť terén je týž a nedává jiných možností. Ovšem směr na Hodkovice má pro nepřítele zvláštní význam: má tam nejblíže k přechodům přes Ještědské pohoří. Dostane-li se tamtudy skrz, může manévrovat další (východnější) části hřebene od západu na jižní straně svahů; tento manévra má proti našemu výhodu, že jde s kopce dolů (hřeben je k jihovýchodu čím dále tím nižší). Z toho vyplývá, že na tomto směru můžeme očekávat spíše jádro jeho sil než na křídle.

b) Časová kalkulace jeho postupu. Jádru nepřítele je v prostoru Chrastavy; předpokládejme tedy, že jeho přední stráž mohou být na jižním okraji osídleného prostoru Liberec, Bedřichov, pohyblivé prvky na čáře Vesec, Honsberk s hlídkami na čáře Javorník, Č. Studnice, Smržovka. Kdyby tyto PO. vyrazily za svítání (3.30 hod.), mohly by dorazit na čáru našich PS. (11 km) asi za 2 hod., tedy v 5.30 hod.; stojí jim však v cestě náš SPO.

S hřebene Ještědského pohoří je vidět do liberecké soutěsky; dělostřelectvo umístěné na tomto hřebenu může dobře pálit až na jižní okraj Liberce. Totéž platí o hřebenu pohoří Černé Studnice se zřetelem na Jablonec a Honsberk.

Bude-li se chtít nepřítel vyhnouti jádrem vyšší jednotky a předvoji tomuto, event. přepadu palbou, buď přejde tuto vzdálenost za tmy nebo se spokojí obsazením hřebenů PO. (event. zesílenými) nebo předvoji a vyrazí s jádrem časně zrána. Velkou nevýhodou prvního řešení je, že by vyšší jednotka byla za svítání nahromaděna na jedné čáře; proto se spíše uskuteční případ druhý. Předvoje nepřítele tedy buď dostihnou přechodů ihned za PO., t. j. za ranního šera, nebo asi za hodinu po svítání.

Počítejme proto, že asi ve 3.30 hod. vyrazí předvoje z přechodů přes pohoří Ještědské a Čer. Studnice; to znamená, že na Kopanině mohou být asi v 5 hodin.

Valné voje půjdou asi půl hodiny až hodinu za předvoji; můžeme tedy počítat s tím, že budou asi ve 4.30 hod. s čely na přechodech.

Tyto časy jsou ovšem počítány pesimisticky, t. j. výhodně pro nepřítele.

3. Čím nás může nepřítel překvapit?

a) Že potáhne v noci. Jsme zabezpečeni SPO., jenž výhodně umístěn může zdržet postup nepřítele až do svítání; pak tu budou již předvoje. Přes to si musíme zabezpečit přechody přes Jizeru od Vranové (v to) po Žel. Brod.

b) Může se svým jádrem postupovat ve směru Bedřichov, Jablonec, Žel. Brod. Tu vlastní východní skupina musí být tak silná, aby se ubránila buď na místě nebo zabránila nepříteli v přechodu přes Jizeru nejmeně po 6 hodin, t. j. do té doby, než by se vyjádřil náš útok ve směru Kopanina, Šumburk, nebo než by mohla stihnout posila přes Turnov.

c) Nové (dosud nezjištěné) síly nepřítele vyrazí ze severovýchodu (z prostoru Polubný, Harrachov). Budeme se krýt zprávami.

4. Závěr o nepříteli.

a) V prostoru Chrastavy je asi 1 vyšší jednotka — více nebo méně — musíme tedy počítat s eventuální přesilou.

b) Směry nepřátelského postupu jsou analogické našim; je pravděpodobné, že ve směru na Hodkovice bude mít nepřítel jádro svých sil. Toto jádro bylo lépe vymanévrovat od východu (na směrech 2 nebo 3) než porážet čelně; dalo by se to ovšem bez nebezpečí uskutečnit jen tehdy, kdyby nepřítel byl slabší než my — a to právě nevíme. Otázka našeho hlavního náporu zůstává tedy nerozhodnuta.

c) Nepřítel může být v 5 hod. s předvoji na Kopanině; chtěli bychom jej — je-li to možno — předejít.

d) Proti eventuálnímu překvapení se zajistíme:

poměrně silnou skupinou ve směru na Jablonec, zprávami ve směru na Tanwald a východně, SPO. a PS. na přechodech přes Jizeru, zprávami — během postupu a boje.

IV. Vlastní situace.

1. Situace na počátku úkolu.

Divise je v hluboké sestavě ubytovací proti nepříteli, s nímž nemáme dotyku a o němž toho víme velmi málo. To potvrzuje dosavadní závěry o nutnosti zajištění a o ceně zpráv.

2. Divise během úkolu.

Řekli jsme si v rozboru terénu, že potřebujeme na západě 2 skupiny: jednu čelní a jednu bočnou na Javorník. Jak je vybavíme?

Skupina na Hodkovice, Javorník: jde přímo na Liberec (úkol za a) operační směr divise), na nejdůležitější přechody přes Ještědské pohoří (úkol za c), kryje bok armády (úkol za d), nepřítel tam bude asi mít své jádro, poněvadž tam má na přechod Ještědského pohoří nejbližší. Dále víme, že přesun záloh do hodkovické kotliny je těžký. Dáme-li tedy této skupině (šířka jejího pásma po masiv Javorníku a Dl. Most v to měří asi 4 km) hned od počátku 4 prapory, není to příliš mnoho.

Střední skupina — směr Kopanina, Čís. Kámen: Její pásmo bude sahati až po hřbet Sněhov, Dalešice (západní hřbet podkovy) mimo, tedy zase asi 4 km (z toho ovšem je část pasivní). Jde na Kopaninu, která je jaksi klíčem k spojení všech prostředků divise; ale ta je za prvé tak blízko, že bychom ji mohli dosáhnouti před nepřítelem, a za druhé dá se dobývat také od východu, po hřbetě Sněhov, Dalešice, tedy postupem východní skupiny, která s počátku — právě až po Kopaninu — postupuje se střední skupinou souběžně. Dáme tam tedy méně — jen 2 prapory.

Východní skupina — směr na Dalešický vrch, Jablonec. Je to samostatná skupina, poněvadž s počátku je od západní části divise oddělena Kopaninou, později jde excentricky na Jablonec. Vybavíme ji silně nebo slaběji — podle toho, dáme-li ji úkol více ofensivní nebo spokojíme-li se pojetím pasivnějším. Chceme-li na tomto směru vést rozhodující akci, musíme tam dát celou brigádu; ne-li, dáme tam 3—4 prapory.

Záloha. Chceme-li si ponechati v divisní záloze nejméně pluk, nezbudou nám (při dosavadní kalkulaci) pro východní skupinu více než 4 prapory. Chceme-li jí však dát celou brigádu, musíme o 2 prapory oslabit první dvě skupiny.

Na kterém směru ji umístíme?

Na východě ji umístit nemůžeme — dotovali jsme směr na Kopaninu jen 2 prapory a před jejím dobytím, vlastně před dobytím Dalešického vrchu bychom ji nemohli přesunouti v prospěch západu, ač ji tam — řekli jsme — budeme potřebovat; že pro boj o přechody je výhodné manévrovati s Kopaninou ve směru Rádlo. Půjde tedy záloha za středem.

Bočná skupina — Tanvald, s úkolem přezvěděů, ochrany vlastního boku a event. manévru na Jablonec. K tomuto úkolu se hodí jezdecký pluk.

Zajištění a přezvědy před divisií. SPO. (cyklisté).

Jak silné předvoje? 1-2-3 prapory — podle síly skupin — ale všeobecně silné (jdeme do střetného boje).

Dělostřelectvo. Předvoje vybavit silně, tedy zhruba, po oddílu. Držet si silné dělostřelectvo u jádra — za středem (nezapomínejme, že pro boj o 3. cíl bude dělostřelectvo východní skupiny decentralisováno). Horský oddíl — na východ!

3. Vhodnost a pohotovost složek.

Vhodnost složek jsme již vyřešili v odstavci 2. Pohotovost. Divise celý den pochodovala, je unavena; před sebou má celý den boje v obtížném horském terénu. Je nutno dopřát vojskům dlouhého odpočinku — můžeme tedy vyrazit až ráno.

4. Jak můžeme nepřítele překvapit?

Časově a manévrem s boku.

a) Časově: Můžeme být dříve v liberecké soutěsce než on? Ne.

Můžeme být dříve na přechodech přes Ještědské pohoří (míněn je Javorník)? Sotva.

Můžeme být dříve na Kopanině? Ano — ale znamená to vyrazit ne ráno, nýbrž v noci, s předvoji asi ve 2 hod.

b) Bočným manévrem (překřídlením).

Kde bude křídlo nepřítele? Asi na směru Smržovka, Žel. Brod, nebo v prostoru Držkov. Proto by snaha o překřídlení vedla naše jádro do prostoru Semily, Žel. Brod. Kdo by potom chránil směr Liberec, Hodkovice? Musila by to být nová jednotka. Není to tedy možné.

Mohli bychom se postavit a priori do boku směru postupu nepřítele na Trutnov, což by nás vedlo do prostoru Vranové, Šumburk, Žel. Brod, kde bychom musili být za svítání 2./7. To znamená noční pochod a zabezpečení boku armády, ovšem i svého boku. I toto řešení se zdá velmi riskantní, neboť málo nebo vůbec nekryje směr Liberec, Hodkovice, Turnov, nemluvíc o risiku vlastního boku.

5. Závěr.

a) Pásmo je velmi široké; budeme bojovat o jednotlivé soutěsky v střetném boji. Je nutno utvořit samostatné skupiny a vybavit je všemi bojovými prostředky, aby byly s to samostatně plnit úkol. Tedy decentralisace.

Z ofensivních i defensivních důvodů je nutno mít silnou zálohu za středem tak, aby zasáhla na Kopaninu od západu.

b) Rozhodující nápor je možno vésti buď na západě nebo u východní skupiny.

c) Vyrazit buď ráno nebo již ve 2 hod. v noci.

d) Jiné než časové překvapení není možné, poněvadž manévr směřující k překřídlení nepřítele je příliš riskantní.

V. Povětrnostní poměry.

Léto — krátká noc, krátký odpočinek; dlouhý a parný den — divise bude velmi unavena, bude-li celý den bojovat. Cesty budou dobré, pohyb rychlejší.

VI. Synthesa.

Podle našeho Polního řádu dochází velitel k svému rozhodnutí rozbořem, analysou a synthesou prvků rozhodnutí.

V praxi se provádí synthesa — takřka podvědomě — zároveň s analysou. Také my jsme uvedli velkou řadu závěrů v soulad, aniž jsme to pozorovali; ze školních důvodů, k osvětlení podstaty synthesy, ponechali jsme si na konec nevyřešeny dva problémy:

a) Kudy vést hlavní úsilí — na křídle nebo ve spojení s 3. divisí?

b) Kdy vyrazit?

K a) Po rozboru úkolu jsme viděli dvě možnosti: buď přimknouti k západnímu křídlu armády nebo využít výhody vlastního křídla.

Po rozboru úkolu i terénu zůstala tato otázka nerozhodnutou a tak jsme v rozboru vlastní situace dospěli k dvěma možným řešením. Třetí řešení, postaviti se a priori do boku nepřátelských sil, jsme odvrhli již v rozboru nepřítele, takže částečnou synthesu jsme provedli již v analyse. Pro praxi ovšem je nutno vybrat si jen jedno z nich, jedno odvrhnout a druhému dát přednost, z nějakých — ovšem již jen subjektivních — důvodů.

V daném případě se rozhodneme pro řešení první, a to z těchto důvodů:

Je to nejkratší směr na Liberec (úkol za a) a do liberecké soutěsky (úkol za b). Máme tu možnosti útoku i dobré obrany.

Jdeme v tomto směru na nejdůležitější přechod přes Ještědské pohoří (úkol za c).

Chráníme na tomto směru bok armády (úkol za d) přímo (tím, že jsme na něm se svým jádrem, ne nějakým manévrem, jenž se může buď neprojevit vůbec anebo projevit pozdě).

Křídelní operace je do značné míry zdlouhavá (dlouhý směr, samostatná akce), může to dlouho trvat, než se naše akce vyjádří také v prospěch souseda. Do té doby by tedy soused musil stát, neboť bychom mu nemohli krýt bok za postupu dopředu, kdybychom tu neměli sil.

Křídelní akci můžeme podniknout později, zasazením záloh, jakmile podle zpráv zjistíme, že nám na 1. směru nehrozí nebezpečí.

Dáváme tomuto řešení přednost přes to, že se nám může namítnout, že „v střetném boji bude tu z obou protivníků ve výhodě, který se co nejrychleji a účelně rozhodne a rychleji nasadí své prostředky“ (G-V, čl. 256). Naše řešení je sice poněkud opatrné, druhé řešení však považujeme za příliš odvážné.

K b) Kdy vyrazit?

Úkol (zásada střetného boje: co nejrychleji) a nepřátelská situace nás nutily vyrazit co nejdříve, t. j. v noci. Na druhé straně závěry z vlastní situace — unavená divise půjde bez odpočinku do celodenního boje v letním parnu (závěr z povětrnostních poměrů) — nás z tohoto řešení zrazovaly.

Vyřešíme to kompromisem; dopřejeme divisi minimálního odpočinku a vyrazíme tak, abychom byli aspoň na Kopanině před nepřítelem.

Jako odůvodnění bychom uvedli, že je lépe za Kopaninu — máme-li na mysli její důležitost — platiti poněkud větší únavou než krví.

★

Tím je celý problém pro nás v podstatě rozřešen.

To, co zbývá, jsou již jen podrobnosti: definitivní sestava skupin, hranice pásem jejich činnosti, užití letectva a ženijního vojska, časové detaily. Po té stránce jsou však jednotlivá nařízení všeobecného operačního rozkazu, který následuje, úplně srozumitelná, poněvadž vyplývají logicky z toho, co jsme si řekli v rozboru prvků.

1. divise.

Rovensko, 1. července, 20. hodin.

štáb, 3. odděl.

Čj. /op.

Mapy: 1:75.000 Turnov, Vrchlabí, Liberec.

Všeobecný operační rozkaz čís. 3 pro 2. července.

Část I.

I. Nepřátelské čelní jednotky dorazily do večera 1/7 do čáry...Kněžnice, Jitřava; asi jedna vyšší jednotka nepřátelská byla zjištěna v prostoru Chrástava. Bude-li nepřítel pokračovat v postupu 2/7, je střetnutí s ním pravděpodobné již v prostoru Hodkovice, Rychnov, Šumburk.

Vlastní armáda dosáhla všeobecné čáry...Mnich. Hradiště, Rovensko.

II. 1. divise, zesílená hraničářským praporem 1, oddílem II./52. a jezdeckým plukem 8 s baterií 1./81. operuje na východním křídle armády s úkolem:

dosáhnout prostoru Dl. Most, Jablonec n. N. a přehradit zde nepříteli přechod Ještědského pohoří ze směru Chrástava, Hodkovice, Turnov; chránit východní bok armády.

Hranice pásma na západě: v to Mladějov, Vyskeř, Přepere, Sychrov, Petrašovice, Bystrá, Hluboká, Hor. Hanychov.

Na západě postupuje 3. divise ve všeobecném směru Podkost, Svijany, Č. Dub s úkolem zmocnit se prostoru Světlá p. J., Osečná.

1. divisi přidělena letka 1 od 16 hodin 1/7.

III. Mým úmyslem je:

1. zabezpečit si nejdříve přechod Jizery a pak zajistit pro postup valných vojáků čáru:

trig. 440 Kostelní v., trig. 488 Žemlov, trig. 655 Kopanina. Dalším postupem dosáhnout:

trig. 683 Javorník a prostor u Rychnova a obsazením čáry Rašovský hřeben, Dl. Most, Jablonec n. N., znemožnit nepříteli vyrazení z liberecké soutěsky a přehraditi mu cestu na Turnov.

2. Postup podporovat na východě samostatnou skupinou ve všeobecném směru Loktuše, Koberovy, trig. 681 Dalešický vrch.

3. Celý postup chránit na východě jezdeckem.

4. Při střetnutí s nepřítelem dosáhnouti nejméně prostoru Hodkovice a Rydvaltice, Rychnov a připravit si takto manévry ve směru Rychnov, Dl. Most pro dobytí přechodu přes Ještědské pohoří u Javorníka nebo ve směru Vrkoslavice, Jablonec, Liberec.

IV. Postupné cíle.

1. Paceřice, Jenišovice, Vranové, Žel. Brod;

2. trig. 440 Kostelní v., Bezděčín, Kličnov, trig. 681 Dalešický v.;

3. 561, 651, trig. 683 Javorník, 502, Sv. Kříž, 522, trig. 743 Maršovický vrch;

4. Rašovský hřeb., Dl. Most, severní okraj lesů Grosswald a Förster B., výšiny jižně od Jablonce n. N., 671, N. Ves.

V. Postup divise bude proveden ve 3 skupinách.

1. Skupina západní, pod velením velitele 1. pěší brig.:

p. pl. 2, I./1. p. prap., I./1. a II./1. děl. oddíl, polovina ženijní roty 1 s úkolem postupu povšechným směrem Přepře, Hodkovice, Javorník trig. 683, ovládnout prostor Hodkovice, zmocnit se trig. 683 Javorníku a prostoru Rašovského hřeb.

Prapor I./1. se připojí po překročení předvoji.

2. Skupina střední, pod velením velitele p. pl. 1:

p. pl. 1 bez I. praporu, III./1. dělostřelecký oddíl, půl ženijní roty 2; s úkolem postupovat ve směru Turnov, Kaškovice, Rychnov, ovládnout pozorovatelnami Kopanina a Žabolky, zmocnit se hřbetu jihozápadně od Rychnova a usnadnit dobytí Javorníku postupem na Kanterbg. 600.

3. Samostatná skupina východní, pod velením velitele p. pl. 4:

p. pl. 4, hran. prap. 1, děl. odd. 251 a II./52. a půl ženijní roty 2 postupuje ve všeobecném směru Loktuše, Koberovy, trig. 681 Dalešický v., Jablonec nad N. s úkolem zajistiti přechody přes Jizeru, podporovat střední skupinu v ovládnutí Kopaniny a zmocněním se prostoru Vrkoslavice, Červ. Studnice, chránit divisi od východu. V dalším pak přehradit libereckou soutěskou u Jablonce.

Pásmo střední skupiny jest ohraničeno na západě: pro střední skupinu: ž. st. Turnov, Odolenovice, Rydvaltice, kostel 458 v Jeřmanicích, Stein B. (východně od Dl. Mostu); na východě pro východní skupinu Karlovice, Rokliny, tok Jizery, po Vranové, Vranové (oba mosty), Vransko, host. Filka, 629 Hradešín, 528 na jižních svazích Prosečského hřebene.

Dělostřelecký pluk 101 postupuje se západní a střední skupinou po ose Turnov, Hodkovice a Turnov, Rychnov.

P. pl. 3 s velit. 2. p. brig. postupuje za střední skupinou až do Jenišovic, orientován ve směru Hodkovice nebo Rychnov, další postup na zvláštní rozkaz.

Proviantní trén a služby mimo službu zbrojní a zdravotnickou nepřekročí Jizeru bez zvláštního nařízení.

VI. Zajištění postupu.

1. SPO. 1 vyrazí v 2.30 hod. ve všeobecném směru Hodkovice, Liberec do prostoru Dl. Most, uzavře zde přechody přes Ještědské pohoří a přezvídá na Liberec a Proseč, Rýnovice. Při ústupu vede boj na zdrženou po osách: Dl. Most, Hodkovice, Žďárek a Dl. Most, Rychnov, Kopanina (dostane zvláštní rozkaz).

2. Jezdecký pluk 8 překročí ve 3 hod. Jizeru u Semil a postupuje ve všeobecném směru Držkov, Smržovka, Honsberk s úkolem ovládnout prostor Držkova, potom postoupit do prostoru Smržovka; podporuje postup východní skupiny a chrání východní bok divise. Vede přezvědy po osách:

a) Semily, Vysoké n. Jiz., Dol. Rokytnice;

b) Držkov, Tanvald, Polubný,

Zprávy i negativní z čar:

a) Držkov, Vysoké n. J.;

b) Smržovka, Tanvald;

c) Honsberk, Antonínov.

3. Předvoje skupin:

Západní skupina v síle 2 praporů; střední skupina v síle 1 praporu; východní nejvýše dva prapory.

4. Přechody přes Jizeru v Turnově chrání od svítání p. pl. 3 (zvláštní rozkaz).

VII. Provedení postupu.

Čela valných vojů překročí předmostí u Turnova a řeku Jizeru ve 3 hod. Pochod gros divise do prostoru Turnov řízen zvláštním rozkazem.

Úkoly předvojů:

Dosáhnouti nejprve přechodů přes Ještědské pohoří (Javorník trig. 683, Rydvaltice, Kopanina trig. 655).

Střetnou-li se s nepřítelem dříve, pokračují v svém úkolu; v krajním případě udrží nejméně prostory trig. 488 Žemlov, Žabolky, trig. 655, Kopanina.

Dělostřelectvo:

Každý předvoj je podporován 1 lehkým oddílem.

Po dosažení 2. cíle předvídám rozvinutí celého divisního dělostřelectva.

Dělostřelecký oddíl 251 a II./52. podřizují se veliteli východní skupiny.

VIII. Letectvo.

1. Rozhraní mezi činností divisním a armádním zpravodajským letectvem... Jitřava, Chrástava, Hejnice, Flinsberg, Petersdorf.

2. Letka 1 zahájí od svítání přezvědy komunikací vedoucích ze severu a severovýchodu do pásma činnosti divise a o výsledku zpraví příslušné velitele skupin a velitele jezdeckého pluku 8. První zprávy do 5 hodin.

Od 5 hod. připraveno po 1 letounu k doprovodu předvojů skupin a k spolupráci s dělostřelectvem. Letka 1 si vyžádá do 22 hod. instrukce přímo u velitelů skupin.

3. Letka 1 dostala zvláštní rozkaz.

IX. Ženíjní vojsko.

Půl ženíjní rotý s mostní soupravou v Turnově; udržuje mosty v Turnově a Přeperech, každá skupina dostane po půl rotě.

X. Styk a spojení.

1. SV. armády: Dol. Bousov, osa...

2. Spojovací osa divise: Rovensko, Turnov, Jenišovice;

Osa přemístění 1. brig.: Přepeře, Hvězda, Hodkovice; Záskali;

Osa přemístění 1. p. pl.: Turnov, Jenišovice, Frýdštejn, Rychnov, Rádlo;

Osa přemístění 4. p. pl.: Loktuše, Vranové, Dalešice, Malšovice;

Osa přemístění 1. p. pl.: Loktuše, Vranové, Dalešice, Malšovice;

Osa přemístění 8. jezdeckého pl.: Lomnice n. Pop., Semily, Držkov, Tanvald, Smržovka.

3. Styk:

mezi 3. a 1. divisi: Od 1. cíle SSO. v síle 1 rotý, k němuž dodá 1. p. brig. 2 čety. Sraz na severním okraji Doubí ve 4 hod.; postupuje podél hranic pásma;

mezi západní a střední skupinou udržuje střední skupina,

mezi střední a východní skupinou zajistí východní skupina v síle 2 čety na ose východní břeh Jizery, Vranové a dále po hranicích pásma;

mezi východní skupinou a jezdeckým pl. 8 SSO. v síle 2 čety, velitel a 1 četa od východní skupiny, sraz na východním okraji Žel. Brodu ve směru Jirkov, Radčice, Loužnice, Stanovsko, Čer. Studnice, N. Ves, Paseky.

PZÚ.: na ose Turnov, Jenišovice, Frýdštejn; pohybuje se za předvojem střední skupiny.

Dostanou: Podle zvláštního rozdělovníku.

Za spr.:

pplk. gšt. D-1.

Velitel 1. divise

gen. D-1.

Plukovníci pěch. Miroslav Fiala a Otakar Zicha:

Střetný boj.

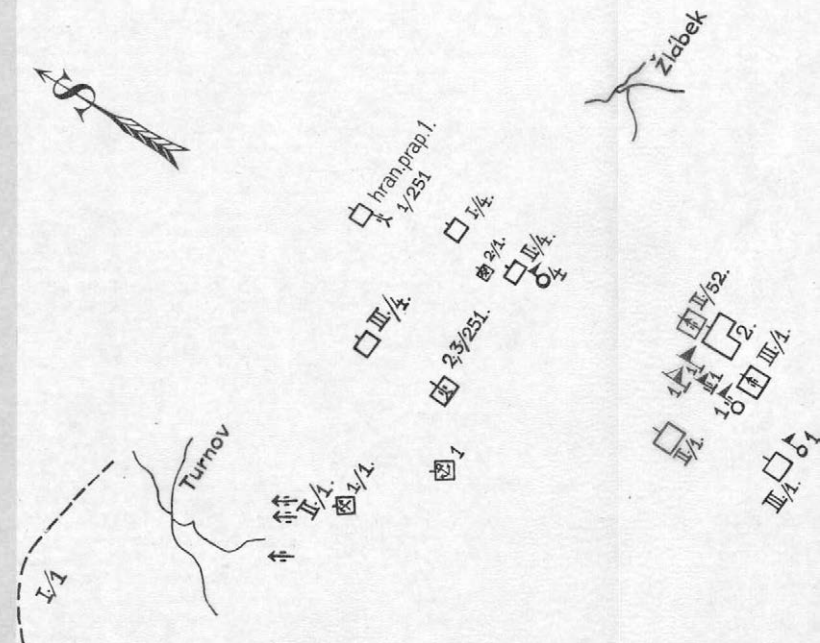
Mapy 1:75.000, Liberec, Turnov.

(Pokračování cvičení viz. CL., roč. XIII., čís. 7—8.)

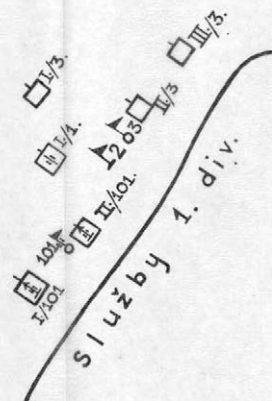
V první části těchto úvah probereme, jakou činnost projevil a jaké rozkazy vydal vel. východní skupiny, když dostal všeobecný operační rozkaz velitele divise pro 2. července; v druhé části prostudujeme činnost a rozkazy velitele jednoho PO. pro provedení postupu a při střetnutí s nepřítelem.

1 : 75,000.

8 1/81.

K článku plk. pěch. Miloslava Fialy a Otakara Ziehy: Divise jde do střetného boje.

Cvičební listy, roč. XIII. (1934), čís. 9.

A. Činnost velitele východní samostatné skupiny.

Velitel p. pl. 4 dostal rozkaz velitele divise ve Václaví 1/VII ve 20.30 hod. Nejprve prostuduje tento rozkaz, aby znal úmysl velitele divise, úkoly skupin sousedních a hlavně úkol jemu podřízené samostatné skupiny.

Potom se musí rozhodnout, jak splní svůj úkol. Podkladem pro rozhodnutí bude mu jednak rozkaz velitele divise, jednak rozbor prvků rozhodnutí.

Předem zdůrazňujeme, že v střetném boji musí rozhodnutí výkonného velitele sahati mnohem dále než při ostatních operacích. Musí být pružné, neboť prvek „nepřítel“ je velmi nejistý pro nedostatek zpráv a velitel musí být připraven čelit různým eventualitám.

Konečně musí se velitel skupiny postarat o provedení, t. j. o vydání rozkazů podřízeným. Zde má velitel příležitost ukázat svou velitelskou vypěstlost, t. j. umí-li šetřit podřízených jednotek, dovede-li vydávat rozkazy účelně podle pořadí naléhavosti, kalkuluje-li s časem potřebným k dodání rozkazů, konečně dovede-li rozkazy stylisovat.

Přístupme nyní ke studiu 1. části.

Z rozkazu velitele divise se dovídá velitel p. pl. 4 mimo jiné, že čela valných vojsk mají překročiti Jizeru ve 3 hod. 2/VII. Nyní je 20.30 hod., vzdálenost z ubytovacího prostoru k Jizeře 7—9 km; je tedy nutno hospodařit s časem.

Uvědomiv si náležitě, čeho si velitel divise přeje, rozhodne se velitel skupiny, jak provede svůj úkol. Pevné prvky rozhodnutí jsou zde jen úkol, terén a vlastní situace. Rovněž povětrnostní poměry jsou známé. O nepříteli má jen kusé zprávy, obsažené v rozkaze velitele divise. Proto si musí vytvořiti předpoklady o možnostech nepřitele, na něž bude odkázán, dokud se nedoví o něm něco určitějšího.

Studujeme tedy společně s velitelem skupiny.

I. Úkol.

Pokud jde o skupinu P-4, nařizuje velitel divise:

- a) směr Loktuše, Koberovy, trig. 681, Dalešický vrch, Jablonec n. N.,
 - b) zajistit přechody přes Jizeru,
 - c) podporovat střední skupinu v ovládnutí masivu Kopanina,
 - d) chránit východní bok divise zmocněním se prostoru Vrkoslavice,
- Č. Studnice a tím také zabránit nepříteli vyrazit ze soutěsky jablonecké,
- e) přehradit soutěsku libereckou u Jablonce.

Studujeme-li postupné síle, stanovené velitelem divise, přesvědčíme se, že jejich průběh přesně odpovídá právě uvedeným jednotlivým složkám úkolu východní skupiny, neboť dosažením:

2. divisiho cíle plní skupina úkol za c),
3. divisiho cíle plní skupina úkol za d),
4. divisiho cíle plní skupina úkol za e).

Splněním úkolu za c) zamezíme nepříteli rozvinutí k operacím na Jizeru, splněním konečného úkolu za e) znemožníme nepříteli spojení sil, bude-li postupovat několika proudy. Tyto úvahy byly také veliteli divise vodítkem při stanovení úkolu východní skupiny.

Dále určuje rozkaz velitele divise skupině pásmo činnosti, a to: na západě v to Karlovice, Rokliny, tok Jizery až po Vranové (oba mosty), Vransko, host. Filka, kóta 629 Hradešín, kóta 528; na východě nejsou sice hranice určeny, ale vodítkem je zde osa postupu SSO.: východní okraj Žel. Brodu, Jirkov, Radčice, Loužnice, Č. Studnice, N. Ves, Paseky.

Je rovněž důležité zdůraznit, že východní skupina je v rámci divise samostatná a podle toho byl jí stanoven i samostatný úkol. Proto se omezil velitel divise jen na určení sil předvoje, kdežto určení úkolu pro předvoj a hodnotu dělostřelecké podpory předvoje přenechává veliteli východní skupiny. Zrovna tak stanoví velitel divise zajištění postupu SPO 1, jehož činnost však nesahá do prostoru, v němž má východní skupina operovat. Z toho vyplývá, že se velitel skupiny musí starat o zajištění svého postupu samostatně a svými prostředky.

Konečně nám dává určité prostředky a určuje dobu překročení Jizery a sílu předvoje.

K danému úkolu P-4 lze tedy říci, že úkol nám diktuje jako účel operace:

- a) kooperaci pro dobytí masivu Kopaniny,
- b) chránit východní bok divise.

První úkol vyžaduje postupu dosti silné skupiny ve směru Sněhov, Dalešice, aby ovládla Dalešický vrch a mohla působit do východního boku obránce Kopaniny.

Druhý úkol požaduje, abychom byli schopni manévru k eventuálnímu dobývání Dalešického vrchu od jihovýchodu a pracovali ve spojení s jezdeckým plukem 8, postupujícím po ose Semily, Držkov, Smržovka; sám SSO. na ose Jirkov, Radčice, Stanovsko k tomu nestačí.

Tedy druhá část úkolu žádá, abychom byli schopni manévru k event. dobývání Dalešického vrchu také od jihovýchodu a pracovali ve spojení s jezd. pl. 8.

Možnost napadnout bočně (od jihovýchodu) prostor Dalešický vrch nutí nás k tomu, abychom disponovali dosti značnými prostředky na směru Žel. Brod, Těpeře, Čížkovice, odkud bychom mohli působit ve směru Čížkovice, Maršovický vrch, čímž umožníme pád Dalešického vrchu, chráníme dostatečně bok divise a jsme v těsnějším operačním styku s jezd. pl. 8.

Dosažení prostorů Dalešický vrch, Čížkovice, Jistebsko vyžaduje předběžného zajištění přechodu Jizery mezi Vranovým a Žel. Brodem, což konečně i velitel divise nařizuje.

Samostatnost skupiny v rámci divise dává veliteli skupiny volnost ve vymezeném pásmu, ale nutí ho k podrobnému stanovení úkolu jednotlivých složek jeho skupiny, zejména pro předvoj, pro nějž úkol stanoven nebyl. Rovněž tak musí pamatovat na přidělení posilových prostředků předvoji. Z toho, že SPO. 1 bude předsunut jen v pásmu střední a západní skupiny, vyplývá nutnost, aby velitel skupiny pamatoval na získávání zpráv o nepříteli.

II. Terén.

Ve směru postupu (do hloubky) můžeme pásmo přikázané skupině rozdělit na dvě části; jižně od Jizery a severně od Jizery. Budeme se zabývat podrobně jen částí severně od Jizery, kde může dojít k střetnutí.

Jižně od řeky bude nás terén zajímat, jen co se týká komunikací z míst ubytování do prostoru Vranové, Lišný a Zel. Brod, kde mohou jednotky skupiny překročit řeku.

Posunutí skupiny na Jizeru není zvlášť obtížné. Vyžaduje jen opatření, aby jednotky v noci nezbloudily, jinak jde o jednoduchý pochod.

Terén severně od Jizery možno ve směru postupu rozdělit na tři celky.

1. Od Jizery až po hřeben Dalešický vrch, Jistebsko. Tento terénní celek je nápadný nedostatkem dobrých příčných komunikací, takže přesun jednotek od západu k východu nebo opačně je obtížný.

Zato ve směru postupu máme zde do šířky několik výrazných směrů, udaných hřbety, táhnoucími se od Jizery až do prostoru Dalešický vrch, Jistebsko.

Především je to hřbet: Bobov, host. Filka, Dalešice, sousedící přímo s masivem Kopanina, tedy směr důležitý „pro podporu střední skupiny a k ovládnutí masivu Kopanina“ (viz úkol).

Na východě je to hřbet: Těpeře, kóta 602, Jistebsko, velmi důležitý pro ochranu boku a pro manévr, kdyby nepřítel obsadil Dalešický vrch dříve než my.

Poměrně značnou mezeru mezi oběma důležitými hřbety vyplňuje hřbet třetí, úzký, táhnoucí se od Želče k severu na kotu 679. Hodí se pro postup slabší jednotky, která by chránila vnitřní křídla jednotek postupujících po hlavních hřbetech na západ a východ a udržovala mezi nimi styk. Všechny tři hřbety se spojují v prostoru Dalešický vrch, Jistebsko.

Proto je tento prostor přirozeným a důležitým cílem velitele skupiny: rychlé dosažení tohoto prostoru bude hlavní jeho starostí. Kromě toho čára Dalešický vrch, kóta 679, Jistebsko je důležitá tím, že teprve pod její ochranou můžeme provést přesuny mezi oběma dříve uvedenými směry, bude-li jich masivu rozhodnutí velitele skupiny pro manévr vyžadovati.

2. Druhý terénní celek, severně od Dalešického vrchu a Jistebska, je ohraničen masivem Hradešín a Maršovickým vrchem a jižními okraji lesního masivu Černá Studnice.

Tato přirozená přehrada brání nepříteli ve vyražení ze soutěsky jablonecké a spojení jeho proudů pro operace směrem k Jizeře; tedy velmi důležitý prostor, jehož dobytí diktuje úkol: „chránit východní bok divise zmocněním se prostoru Vrkoslavice, Černá Studnice a tím zabránit nepříteli ve vyražení ze soutěsky Jablonecké“.

3. Třetí celek tvoří lesní komplexy Hradešín, Bartel B. a Černá Studnice, jejichž severní okraje ovládají kotlinu jabloneckou a přehrazují soutěsku libereckou u Jablonce a Nové Vsi, a lze tedy jejich dosažením vyhovět poslednímu požadavku velitele divise.

Rozebereme-li terén do šířky, můžeme v prvním terénním celku (od Jizery až po Dalešický vrch) konstatovat dva důležité prostory: na západě prostor Sněhov, host. Filka s lesem východně a severně od Mukařova, na východě prostor hostince Dupanda, Alšovice. První, poměrně úzký, tvoří celek s masivem Kopanina a je důležitý pro kooperaci skupiny P-4 se střední skupinou k dobytí Kopaniny. Pojme jen omezené síly, 1—2 prapory, severní okraj lesa severně od Mukařova je vhodným východištěm pro čelní útok na Dalešický vrch.

Druhý (host. Dupanda, Alšovice), dosti široký, dovoluje rozvinutí značných sil, 3—4 prapory, mezi silnicí Splzov, Skuhrov a potokem Žernovníkem (východně od Těpeře). Jím prochází směr Těpeře, Jistebsko, který umožňuje manévr proti Dalešickému vrchu od východu a útok z východiště v prostoru kot 602 (východně od Skuhrova) a 534 (západně od Boříkova); tento prostor se hodí také velmi dobře k zabezpečení východního boku divise.

Střední hřbet Želeč, 679, je vzhledem k lesnatému pásu Želeč, Mukařov, Dalešice součástí celku Dupanda, Alšovice.

Není však bez vlivu ani na západní celek, neboť je s to zbavit jej starostí a překvapení, které by se naskytly z lesa severně od Mukařova.

Učiníme-li závěr z dosavadního rozboru terénu, dospějeme jednak k směrům, jednak k cílům, které umožňují postupné splnění úkolu, a tím i k sestavě: 3 proudy, síla podle hodnoty směrů. Celkem se nám nabízejí tytéž postupné cíle, které stanovil velitel divise, jen pro případ boje o 2. cíl diktuje opatrnost vsunutí pomocný cíl jako východiště útoku. Řekli jsme dříve, že vhodným východištěm je severní okraj lesa severně od Mukařova (na západě), dále na východ prostor koty 602, 534, takže postupnými cíli velitele východní skupiny budou:

1. Jizera — cíl pořádkový.

2. Kota 561, 586, 534 — cíl pomocný — jako vhodné východiště útoku do prostoru Dalešický vrch, Jistebsko, jehož dosažení je pro P-4 nejnáléhavější.

3. Kaplička 621, Dalešický vrch, kota 679, Jistebsko. Dosažení tohoto prostoru diktují úkol i terén. Je to nejdůležitější cíl vůbec, protože až do jeho dobytí budou jednotlivé skupiny odkázány samy na sebe. Musí proto až sem dostat samostatné úkoly a být vybaveny prostředky.

4. Dol. Studnice, Vrkoslavice, Maršovický vrch, Hor. Čer. Studnice, cíl, kde možno nepříteli zabránit ve vyrazení ze soutěsky jablonecké.

5. Kota 532, severní svahy Hradešína a Bartel B., kota 671 severně od Nové Vsi, výšiny zabraňující nepříteli vyrazit ze soutěsky liberecké a znemožňující mu spojení sil (bude-li postupovat několika proudy).

Tedy:

Poněvadž úkol i terén zdůrazňují naprostou nutnost dostat co nejdříve do rukou prostor Dalešický vrch, Jistebsko, je třeba postupovat co nejrychleji — tudíž co nejdéle po komunikacích.

Hodnotíme-li s hlediska úkolu jednotlivé komunikace ve směru postupu, je silnice:

1. Vranové, Dalešice, Vrkoslavice, Jablonec n. N. důležitá pro postup sil, jež mají kooperovat se střední skupinou při dobývání Kopaniny;

2. Žel. Brod, Jistebsko, Sumburk, Čer. Studnice, N. Ves — směr důležitý pro ochranu východního boku, pro manévr proti prostoru Dalešický vrch, Jistebsko od jihovýchodu;

3. Lišný, Huntířov, Maršovice — směr důležitý pro styk a ochranu křídel obou hlavních směrů.

Pokud se týká příčných komunikací důležitých pro přesuny od západu k východu nebo naopak, řekli jsme již, že od Jizery do Dalešického vrchu dobrých příčných komunikací není. Silnice vede jen podél Jizery a potom až z Dalešic na Jistebsko. Dále na sever je to silnice Vrkoslavice, Čer. Studnice a Jablonec, N. Ves.

Tedy teprve po dosažení prostoru Dalešický vrch, Jistebsko máme k dispozici slušnou příčnou komunikaci, nepřiblížíme-li se k silnici podél Jizery.

Tím je znovu potvrzena naléhavost dobytí prostoru Dalešický vrch, Jistebsko, neboť až sem musí jít proudy od Jizery, úplně odděleně, a budou proto vydány nebezpečí oddělené porážky. Abychom to předešli, bude nutno proudy dobře vybavit.

Zbývá ještě uvést, jak bude skupina bojovat o jednotlivé cíle. Vodítkem nám zde bude opět terén.

1. cíl je cíl pořádkový, bude zabezpečen už v noci obsazením přechodů na severním břehu Jizery.

2. cíl je pomocný — východiště pro útok skupiny do prostoru Dalešický vrch, Jistebsko. Bude záhodno, aby tohoto cíle nemusila dobývat celá skupina, aby stačily předvoje.

3. cíl — jako nejdůležitější si vyžádá zasazení event. celé skupiny, nestačí-li předvoje.

Jak?

Západní proud by útočil čelně ve směru Dalešice, kaplička 621, aby obešel lesík trig. 681 od západu.

Východní proud ve směru kóta 602, kóta 679, takže by lesík na Dalešickém vrchu byl obchvácen od západu i od východu.

Snahou velitele skupiny bude, aby tohoto cíle dosáhly předvoje a nebylo nutno použít pěchoty valných vojů.

4. cíl bude najisto vyžadovat manévru celé skupiny. Vzhledem k terénu a k možné situaci střední skupiny, která by se mohla zdržet na Kopanině, povede velitel P-4 svůj manévr od východu ve směru Šumberk, Maršovický vrch, staraje se zároveň o zajištění svého východního boku ve spojení s jezd. pl. 8. Tato akce by byla podporována palbou ze severních okrajů Dalešického vrchu.

Rozhodne-li se pak velitel divise, jak předvídá v svém rozkaze, pro manévr ve směru Kopanina, Rádlo, bude zajištěn od východu, ježto Maršovický vrch bude v jeho rukou a zároveň bude usnadněn postup západnímu proudu skupiny ve směru Kokonín, Dol. Studnice.

Manévr na západě pro dobytí tohoto cíle je méně výhodný. I když bude Kopaniny dobyto a střední skupina zahájí postup ve směru Rychnov, Rádlo, nebude možno vyvinout hlavní úsilí u skupiny P-4 na západě, neboť by vedlo do údolí Kokonínského a Grundlochu; tento útok by byl brzděn bočnou palbou z Maršovického vrchu, ztráty by nebyly úměrné dosaženému výsledku, neboť čep cíle „Maršovický vrch“ by zůstával v rukou nepřítele. Konečně ochrana východního boku by nebyla dosti pevná.

Manévr od východu ve směru Šumberk, Maršovický vrch je tedy mnohem účinnější, protože:

chrání východní bok,

vede na nejcitlivější místo nepřítele (bok),

umožňuje vlastnímu západnímu proudu skupiny doprovázet útok střední skupiny bez rizika velkých ztrát.

5. cíl vyžaduje úsilí ve směru Vrkoslavice a ochranu boku do prostoru N. Ves.

Při těchto úvahách se řídil velitel skupiny „úkolem“ a „terénem“, neznaje „nepřítele“, na jehož situaci bude záviset provedení manévru v detailu.

III. O nepříteli.

Je známo, že dosáhl prostoru Chrastava, tedy asi 25 km od Jizery. Další zprávy o nepříteli může dostat velitel skupiny teprve během postupu. Budou to jednak zprávy od velitele divise, získané SPO., které, jak víme, z rozkazu velitele divise před východní skupinou přezvědy neprovádějí; jednak to budou zprávy od jezd. pl. 8, dodané SSO., pak letecké zprávy; tyto však dojdou pozdě (viz rozkaz velitele divise). Je patrné, že velitel skupiny musí spoléhat především na zprávy, které si opatří sám. Jak — o tom pojednáme později. Prozatím může velitel skupiny učinit jen předpoklady o úmyslech nepřítele. Na Jablonec nepřítel pravděpodobně nepůjde hlavními silami, vzdaloval by se tak od gros armády. Jistě však bude chránit svůj východní bok ve směru Jablonec, Vranové, nebo i ve směru Jablonec, Žel. Brod.

Bude-li až do prostoru Jablonec pochodovat několika proudy, může spojit své síly pro další postup od Jablonce na jih jen vzetím výšin jižně od Jablonce (severní okraje lesních komplexů Hradešín a Bartel B.). V dalším postupu mu půjde o to, aby zabezpečil vyrazení ze soutěsky jablonecké vzetím Dalešického vrchu, čímž získá výhodné východiště pro postup na Jizeru a zabezpečí svůj východní bok. Možné směry jeho postupu jsou:

a) Liberec, Rýnovice, Jablonec, Dalešice nebo Liberec, Vratislavice n. N., Proseč, Jablonec.

b) Honsberk, Sušany, N. Ves, Šumburk, Jistebsko.

První je mnohem kratší a lépe se hodí pro větší síly. Lze tedy předpokládat, že nepřítel nasadí hlavní síly své křídelní skupiny tímto směrem. Dobyť Dalešického vrchu a Jistebka mu zaručuje vyrazení ze soutěsky a rozvinutí operace buď na Vranové nebo na Žel. Brod; po vzetí Dalešického vrchu má výhled až na Jizeru.

Úsilí povede jedním z těchto dvou směrů, které mají pro něho týž význam jako pro nás. Směr na Splzov — do údolí — nutno vyloučit, neboť je takticky bezvýznamný. Západní směr — pro součinnost k dobytí Kopaniny — lze nám snadno bránit (užší prostor); výhoda — malá spotřeba sil. Směr Šumburk, Žel. Brod je pro nás nebezpečnější, protože je na křídle; umožňuje nepříteli manévr většími silami (širší prostor).

Vidíme, že dobytí prostoru Dalešického vrchu a Jistebka má pro nepřítel velkou důležitost.

Dosáhne-li nepřítel tohoto hřbetu dříve než my, může, jsa kryt zalesněnými prostory jižně od Jablonce, provádět nerušeně přesuny, poněvadž má k dispozici příčné komunikace. Tím si zabezpečí i vyrazení ze soutěsek, spojení sil a velmi dobré pozorování až na Jizeru z kot 681, 873.

Ježto zprávy o nepříteli jsou jen povšechné, musíme počítat s překvapením, což ve střetném boji je nejobávanější. Nepřítel může vyrazit již večer a po půlnoci může být již v prostoru Jablonec a zahájit ráno postup k zajištění hřbetu Dalešický vrch, Jistebsko. Tato eventualita by nám byla velmi nepříjemná.

Čelit tomu můžeme jen včasným odchodem na Jizeru a důkladným zabezpečením Dalešického vrchu a Jistebska, event. prostoru Maršovického vrchu.

Nepřítel pravděpodobně nasadí skupinu všech zbraní k ochraně východního boku ve směru Liberec, Jablonec předně k zajištění Dalešického vrchu, pak k postupu na Jizeru buď ve směru Dalešice, Vranové nebo Šumburk, Žel. Brod. Nutno očekávat, že vyšle kupředu 2/7 časně ráno rychlé prvky z prostoru Jablonec. Vidíme, že tyto možnosti nepřítel potvrzuje správnost dosavadních závěrů z úkolu a terénu: utvořit dvě samostatně vybavené skupiny ve směrech Vranové, Dalešice a Žel. Brod, Jistebsko; rychlé a dostatečně obsazení prostoru Dalešický vrch, Jistebsko, cíle, odkud lze manévrovat.

Celý postup zajistit silnými předvoji vybavenými pro samostatnou úlohu, vhodně sestavenými PO., schopnými přezvědět činnosti a průrazu proti slabšímu a obrany proti silnějšímu nepříteli.

IV. Zbývá probrati vlastní situaci a povětrnostní poměry.

Skupina dosud nebojovala, je v dobrém stavu. Z rozkazu velitele divise víme, že čela valných vojsk mají překročit Jizeru ve 3 hod. K Jizeře je 9 km, t. j. 3 hod. nočního pochodu, takže valné voje vyrazí ve 24 hod., nerozhodneme-li se posunout celou skupinu na Jizeru ihned. Podotkneme již teď, že zrušení ubytování ihned, jak dojde rozkaz, by nebylo účelné; jednotky si neodpočinou, nehledě k nesnázím spojeným s opětným ubytováním.

Bezpečnost nerušeného postupu nutí velitele skupiny zajistit přechody přes Jizeru, hlavně u osad Vranové, Lišný a Žel. Brodu. Jde o zajištění noční a daleko od nepřítel. Stačí tedy nejbližší zajištění komunikací na severním břehu řeky v místech, kde budeme přecházet. Pochod k nim si ještě vyžádá určitých detailních opatření, jako vyslání vytyčovačů cest na osy, křížovatky, aby vojska v noci nezhloudila. Tyto podrobnosti zařídí velitelé proudů.

To může velitel skupiny řešit dvojím způsobem: a) okamžitým odesláním předvojsk na Jizeru: rozkaz velitele divise dostal ve 20.30 hod. Nařídil-li velitel skupiny ihned pohotovost, mohou předvoje odejít v 21.30 hod. do prvních míst určení: Vranové, Žel. Brod, kde, nebo za pochodu tam, dostanou další rozkazy.

Do předvoje zařadí velitel skupiny jednotky, mající k Jizeře nejblíže, tedy: hran. prapor 1 s cykl. rotou cykl. praporu 1 a III./4. p. prapor.

Odpochodují-li předvoje v 21.30 hod., dorazí hran. prapor 1 do Žel. Brodu kolem 24. hod., III./4. p. prapor do Vranové kolem 20.30 hod.

b) Zajištěním přechodů jen cyklisty — ostatní jednotky skupiny by odpočívaly. Co je výhodnější?

Poněvadž předvoje potřebují časový i prostorový náskok, vyrazil by při druhém řešení hran. prapor 1 v 23.30 hod., aby byl v Žel. Brodě ve 2 hod., III./4. p. prap. ve 23 hod., aby ve 2 hod. dorazil do Vranové; tam by musily obě jednotky bez zastávky překročit Jizeru a dále postupovat event. s bojem až do prostoru Maršovický vrch, který je od středu ubytování vzdálen 17 km.

Rozhodne-li se velitel skupiny pro řešení první (odchod předvojů ihned), budou mít předvoje v Žel. Brodě a Vranovém 2 hod. odpočinek; do Maršovického vrchu mají pak už jen 8—9 km a jsou posíleny odpočinkem pro eventuální boj.

Toto řešení je tedy výhodnější.

Jaký úkol dá velitel skupiny předvojům?

Se zřením na úkol daný východní skupině, nařídí, aby předvoje dosáhly konečného cíle a přehradily jabloneckou soutěsku; poněvadž vpředu jsou PO., které mohou být silnějším nepřítelem zatlačeny, vydá rozkazy pro podporu jich předvoji, neboť v žádném případě se nesmí nepřítel zmocnit Dalešického vrchu, Jistebsko; tento prostor musí předvoje udržet, aby zabezpečily valným vojskům skupiny příznivé podmínky k zasažení.

Pro zajištění Jizery vyrazí tedy předvoje ihned, valné voje kolem 24. hod., aby ve 3 hod. překročily Jizeru.

Velitel divise nařídil veliteli skupiny, že má zabezpečit a chránit východní bok divise. Důležitost tohoto úkolu vidíme také v tom, že jak velitel divise, tak i velitel skupiny založili svůj manévru od východu; proto musíme být zabezpečeni od možného ohrožení z boku.

Velitel divise pamatoval na zabezpečení východního boku úkolem daným jezd. pluku 8 a východní skupině. Jde tedy o součinnost velitele východní skupiny s velitelem jezd. pluku 8, který má jednak úkol zpravodajský (přezvědy), jednak bojový (manévrovat do boku nepřítele, brzdicího postup východní skupiny divise).

O udržování styku mezi východní skupinou a jezd. plukem 8 podle dispozic velitele divise pojednáme později.

Jak bude velitel východní skupiny chránit sám svůj východní bok? Sestavou. Rozbor předcházejících tří prvků žádal od nás postup dvěma proudy, při čemž byla oceněna důležitost východního směru jak pro event. manévru pro dobytí Dalešického vrchu od jihovýchodu, tím podpora západního proudu pro kooperaci se střední skupinou a zabezpečení východního boku, tak i možnost rozvinouti větší síly na východě.

Tyto požadavky diktují dostatečně silný proud na východě; nesmíme ovšem přehlížet možnost provedení úkolu „kooperovat k dobytí Kopaniny se střední skupinou“ a dotovat východní proud příliš silně na újmu západního proudu. Jsou tedy tyto možnosti sestavy:

A	Vel. p. pl. 4: III./4. p. prap. I./4. p. prap. děl. odd. 251 zákop. čety 4	Vel. hran. prap. 1: hran. prap. 1 II./4. p. prap. děl. odd. II./52. 2 čety žen. roty 1./2
B	Vel. hran. prap. 1: hran. prap. 1 děl. odd. 251	Vel. p. pl. 4: p. pl. 4 děl. odd. II./52. 2 čety žen. roty 1./2.

(Příště dále.)